

Číslo jednací
5789 / 2012 - 82

Vyřizuje
Ing. Klára Mayerová

Linka
2211

Datum
08. 08. 2012

Národní archiv
Archivní 4
Praha 4 - Chodovec
149 01

Věc: Žádost o právní názor k ustanovením stavebního zákona upravujícím ukládání dokumentů týkajících se staveb stavebními úřady; značka NA 1250-1/05-2012

I.

Dopisem zn. NA 1250-1/05-2012 jste se obrátili na Ministerstvo pro místní rozvoj se žádostí o stanovisko k některým ustanovením stavebního zákona, s jejichž aplikací se Národní archiv setkává jako správní úřad plnící úkoly na úseku archivnictví podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Jde o to, že stavební zákon v oblasti uchovávání dokumentů celkem podrobně ukládá vlastníku stavby povinnost uchovávat dokumentaci skutečného provedení po celou dobu stavby; v případě stavebního úřadu však v § 167 pouze obecně deklaruje povinnost dokumentaci uchovávat, aniž stanoví lhůtu, po kterou má stavební úřad tuto povinnost plnit. V otázkách spisové služby pak stavební zákon v § 168 odst. 2 odkazuje na zákon č. 499/2004 Sb., který však nestanoví skartační lhůty. Poznámka pod čarou [č. 50] ve stavebním zákoně navíc odkazuje pouze na ustanovení zákona č. 499/2004 Sb., které se týká nahlížení do dokumentů.

Ze zmíněných ustanovení lze dovodit tři následující možnosti řešení:

- a) stavební úřad je povinen dokumenty uchovávat tak, jak si určí ve spisovém a skartačním řádu s ohledem např. na promlčecí lhůtu apod., nikoli po dobu existence stavby; dokazování skutečností je plně na vlastníkově stavby,
- b) stavební úřad dovodí, že jeho povinnosti jsou obdobné jako u vlastníka stavby a veškeré dokumenty ukládá po dobu existence stavby,
- c) stavební úřad ukládá po dobu existence stavby jen redukovanou část dokumentů (přibližně v rozsahu dokumentace skutečného provedení, podobně jako vlastník stavby – pouze vymezí okruh dokumentů).

Dále uvádíte, že není jasné, jak postupovat při pořizování kopií dokumentace v případě, že tato již není uložena na stavebním úřadě, ale jako archiválie v příslušném veřejném archivu. Předpokládáte, že zákon 499/2004 Sb. je vůči stavebnímu zákonu zákonem speciálním a v případě archiválií se § 168 odst. 2 stavebního zákona neuplatní.

II.

Stručně lze tedy shrnout, že Váš dopis se týká vzájemných vztahů, resp. působnosti stavebního

zákona (§ 168 odst. 2), správního řádu a zákona č. 499/2004 Sb. při ukládání dokumentů, nahlížení do nich a poskytování kopií dokumentace stavby, rozsahu ukládaných dokumentů týkajících se stavby a doby, po kterou je stavební úřad povinen dokumentaci stavby ukládat / uchovávat.

K vymezené problematice lze uvést:

1. K vzájemným vazbám § 168 odst. 2 stavebního zákona, zákona č. 499/2004 Sb. a správního řádu:

Podle § 168 odst. 2 stavebního zákona se ustanoveními správního řádu a zvláštního zákona řídí vedení spisové služby a nahlížení do spisu.

Výkonem spisové služby se podle § 2 písm. l) zákona č. 499/2004 Sb. rozumí zajištění odborné správy dokumentů vzniklých z činnosti původce (např. stavebního úřadu), popřípadě z činnosti jeho právních předchůdců, zahrnující jejich řádný příjem, evidenci, rozdělování, oběh, vyřizování, vyhotovování, podepisování, odesílání, ukládání a vyřazování ve skartačním řízení, a to včetně kontroly těchto činností (na tom nic nemění text poznámky pod čarou, protože odkaz v ní uvedený nemá normativní charakter).

Ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona tedy neodkazuje na péči o archiválie, kterou se podle § 2 písm. b) zákona č. 499/2004 Sb. rozumí výběr archiválií, jejich evidence, ochrana, archivní zpracování, uložení a zpřístupnění. Tato činnost je upravena speciálně posledně citovaným zákonem a není svěřena do působnosti stavebních úřadů.

Úprava poskytování kopií dokumentace stavby uvedená v § 168 odst. 2 stavebního zákona je speciálním ustanovením k § 38 odst. 4 správního řádu, podle kterého je s právem nahlížet do spisu spojeno také právo na to, aby správní orgán (stavební úřad) pořídil kopie spisu nebo jeho části. Přičemž právo nahlížet mají ze zákona účastníci a jejich právní zástupci a rovněž jiné osoby, kterým to správní orgán umožní, prokáží-li právní zájem nebo jiný právní důvod. Vzhledem ke specifickému charakteru dokumentace stavby byla povinnost stavebního úřadu poskytnout nahlízejícím osobám také kopii této dokumentace omezena přímo stavebním zákonem, a to jen na případy, kdy s tím souhlasí ten, kdo dokumentaci pořídil (stavebník v průběhu stavebního řízení nebo provádění stavby) nebo vlastník stavby již dokončené. Přitom byly brány v úvahu náklady stavebníka na její pořízení, možnost zneužití kopií dokumentace, ochrana majetku vlastníka stavby, případné problémy s porušením autorských práv, nejednotné názory správních soudů či veřejného ochránce práv na postup a pravomoci stavebních úřadů v těchto záležitostech.

2. K rozsahu dokumentů ukládaných stavebním úřadem:

Stavebními úřady jsou správní orgány uvedené v § 13, 15 a 16 stavebního zákona, nejsou to jen orgány krajů a obcí, ale také orgány státu, např. některá ministerstva, Úřad pro civilní letectví, drážní úřady, újezdní úřady.

V § 167 odst. 1 stavebního zákona není stavebním úřadům určena pouze povinnost „ukládat“ dokumenty, ale stanoví se i rozsah ukládaných dokumentů.

Stavební úřady jsou povinny ukládat veškerá pravomocná rozhodnutí a jiná opatření stavebního úřadu podle tohoto zákona (např. územní souhlas, souhlas s ohlášenou stavbou), podklady pro správní řízení a pro jiná opatření, včetně ověřené projektové dokumentace a

certifikátů od autorizovaného inspektora. Možnost selektovat tyto dokumenty a redukovat je přibližně na dokumentaci skutečného provedení stavby stavební úřad podle předpisů stavebního práva nemá.

Využití možnosti uvedené pod písmenem c) Vašeho dopisu, by nebylo možné bez změny zákona.

Pro úplnost je třeba dodat, že stavební zákon neomezuje rozsah dokumentů, které je povinen vlastník stavby uchovávat po celou dobu trvání stavby pouze na „dokumentaci skutečného provedení stavby“, jejíž obsah a rozsah je stanoven v příloze č. 3 k vyhlášce č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb. Podle § 125 odst. 1 stavebního zákona je vlastník stavby povinen po celou dobu trvání stavby uchovávat ověřenou dokumentaci odpovídající skutečnému provedení stavby podle vydaných povolení. To znamená dokumentaci, která byla předložena s žádostí o povolení stavby nebo s ohlášením stavby v rozsahu, který stanoví stavební zákon a jeho prováděcí předpisy.

Teprve v případech, kdy taková dokumentace stavby nebyla vůbec pořízena, nedochovala se nebo není v náležitém stavu, je vlastník stavby povinen pořídit dokumentaci skutečného provedení stavby (příloha č. 3 k vyhlášce č. 499/2006 Sb.), popřípadě mu její pořízení nařídí stavební úřad. Povinnost vlastníka uchovávat po celou dobu trvání stavby dokumentaci jejího skutečného provedení, rozhodnutí, osvědčení, souhlasy, ověřenou projektovou dokumentaci, popř. jiné důležité doklady stanoví výslovně také § 154 odst. 1 písm. e) stavebního zákona.

3. K době, po kterou je stavební úřad povinen ukládat dokumentaci stavby a další stavebním zákonem stanovené dokumenty

Platné předpisy stavebního práva nestanoví, že má být dokumentace stavebním úřadem uchovávána po celou dobu trvání stavby a neurčují skartační lhůtu, po kterou má stavební úřad dokumenty ukládat. V tom navazují na právní úpravu platnou od 1. 10. 1976 do 31. 12. 2006, tedy zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí vyhlášku č. 85/1976 Sb., kterou od 1.7. 1998 nahradila vyhláška č. 132/1998 Sb., platná do 31. 12. 2006.

Skartační lhůty pro dokumentaci stavby a další dokumenty týkající se rozhodování stavebních úřadů stavbách nejsou stanoveny v zákoně č. 499/2004 Sb., ani v jeho prováděcích předpisech (vyhláška č. 259/2012 Sb., o podrobnosti výkonu spisové služby, účinná od 1. 8. 2012). Jsou však předmětem skartačních řádů a plánů, které tzv. veřejnoprávní i určení původci povinně pořizují.

Stavební úřad je povinen dokumenty uchovávat tak, jak si určí ve spisovém řádu, resp. spisovém plánu, nikoli po dobu existence stavby; postupuje v podstatě tak, jak uvádí Národní archiv pod písmenem a) svého dopisu. Praxi orgánů obcí a krajů, které jsou stavebními úřady na úseku výkonu spisové služby ovlivňuje Ministerstvo vnitra prostřednictvím vzorových spisových řádů a spisových plánů, které vydává v rámci své metodické činnosti. „Doporučená“ délka skartační lhůty stanovená pro stavební povolení a jeho podkladů je delší než lhůty, ve kterých lze použít i mimořádných opravných prostředků k přezkoumání rozhodnutí.

Podle § 66 odst. 5 zákona č. 499/2004 Sb. může být délka skartační lhůty dokumentu nejvýše 100 let, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak. Stavební zákon jinou lhůtu – například „po dobu trvání stavby“ nevymezuje. Stavební úřad proto nemůže dovodit, že bude veškeré dokumenty ukládat po dobu existence stavby (možnost uvedená pod písmenem b) dopisu Národního archivu), protože řada staveb bude existovat déle než 100 let. Tím není

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

vyloučeno, aby se v konkrétním případě stanovená skartační lhůta shodovala s trváním určité stavby.

Závěrem přijměte prosím naši omluvu za opožděnou odpověď, což bylo způsobeno legislativními pracemi na novele stavebního zákona a zákona o vyvlastnění.

Ing .Marcela Pavlová
ředitelka odboru stavebního řádu